

МОРОЗ Віта,

доктор юридичних наук, доцент
доцент кафедри адміністративного
права, процесу та адміністративної
діяльності Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ

Діти є майбутнім своєї країни. Головним завданням кожного з нас є створення сприятливих умов для їхнього розвитку. Повага до гідності дітей, їх прав та свобод набуває актуальності у суспільстві. Положення про вирішення питань дитини, урахування її інтересів закріплюються в «міжнародній дитячій конституції» - Конвенції про права дитини, а також у Декларації прав дитини (документи було прийнято саме за рішенням Організації Об'єднаних Націй). Кожна держава повинна захищати права дітей. Отже, як до початку епохи нового часу, так і у сучасному світі права дитини мають авторитетний характер.

Проте, незалежно від розвитку країни, державного ладу та інших чинників, що можуть впливати на соціальне становище, існують певні проблеми захисту прав дитини. Саме для цього питання з захисту цих прав потрібно весь час вивчати, розвивати їх до необхідних стандартів. Важливо, щоб не тільки державні органи розуміли цінність прав дитини та ставали на їх захист, але і кожен громадянин країни. Враховуючи вищевикладене, дана тема має актуальне значення для вивчення.

Для кращого майбутнього дитини, важливо вирішувати всі проблемні питання, що стосуються її прав та інтересів ще з початкового етапу їх виникнення. До таких актуальних питань належать: захист особистих прав дітей (право на життя), культурних прав та соціальних (право на охорону здоров'я, освіту, культурну спадщину, трудові права), захист прав дітей сиріт, біженців, дітей що позбавленні батьківського піклування, та які потребують особливих потреб [1, с. 228].

За останній час було досягнуто достатньо рішень для вирішення цих питань. Важливу роль на цьому шляху, як займали, так і займають міжнародні документи. Завдяки цьому система органів, що захищають та відстоюють права дитини, була зміцнена та розбудована до необхідного рівня.

Також за рішенням Організації Об'єднаних Націй було утворено Дитячий фонд – ЮНІСЕФ. Мета фонду полягає в тому, що він повинен діяти в інтересах дітей залежно від потреб, при цьому не відокремлюючи нікого. Також ще ЮНІСЕФ називають «головним механізмом міжнародної дитячої

допомоги», значення якого полягає і пропаганді захисту та охорони прав та законних інтересів дітей, що не досягли повноліття [2, с. 167].

Враховуючи викладену інформацію можна скласти таке твердження, що кожна людина з народження набуває необхідних прав, що є головними для життя, а кожна держава – є гарантією, щодо забезпечення волі, гідності та прав своїх громадян.

Визначено дві форми захисту прав дитини:

1. Державно-правовий захист – він проявляється у діяльності органів, посадових осіб та батьків, але це відбувається після порушення чи оскарження прав дитини, з метою їх відновлення, запровадження заходів припинення правопорушення. Цей вид захисту характеризується такими ознаками: діє поки дитина не досягла повноліття; виникає після порушення прав; застосовує захисні засоби; регулюється нормами права.

2. Захист прав громадянським суспільством – полягає у діяльності всього суспільства та недержаних організацій. До його ознак відносяться: існування з державно-правовим захистом; непорушність прав у суспільній свідомості; охорона, як визнаних дитячих прав, так і формально незакріплених; стимулює забезпечення прав через вплив соціальних суб'єктів [3, с. 14].

Отже, взаємодія суспільства та держави є ефективним способом захисту прав та свобод дитини.

Підсумовуючи зазначаємо, що права дитини є юридично гарантовані державою та полягають у її забезпеченні. Їх реалізація є головною умовою для існування та гармонійного розвитку дитини. Для задоволення цих потреб сприяють не тільки міжнародні організації, договори та держава, але і суспільство. Головним завданням у цій сфері є функціонування системи захисту дітей.

Список використаних джерел:

1. Карпачова Н. І. Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Стан дотримання та захисту прав дитини в Україні» до 20 - річчя ратифікації Україною Конвенції ООН про права дитини. Київ, 2010. 230 с.
2. Сірант М. М. Механізми міжнародного права щодо захисту прав дитини. Науковий архів бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка». Львів, 2015. С. 164-168. URL: <http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/31398/1/26-164-168.pdf> (дата зверненн: 15.10.2021)
3. Опольська Н. М. Правове забезпечення прав та свобод дитини в Україні (загальнотеоретичний аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01. Київ, 2010. 24 с.